

Вх. № 462-НО-05/ 27.05.2025 г.

Рецензия

От: проф. д-р Николай Добринов Начев, Катедра „Биология“, Факултет по природни науки, Шуменски Университет “Епископ Константин Преславски“, избран за член на Научно жури и назначен със заповед на Директора на ИБЕИ-БАН № 22/07.03.2025 г., във връзка с конкурс за ОНС „Доктор“ по професионално направление 4.3. Биологически науки, научна специалност „Екология и опазване на Екосистемите“, към отдел „Екосистемни изследвания, екологичен риск и консервационна биология“ на ИБЕИ-БАН.

Относно: Конкурс за ОНС „Доктор“ по професионално направление 4.3. Биологически науки, научна специалност „Екология и опазване на Екосистемите“, към отдел „Екосистемни изследвания, екологичен риск и консервационна биология“ на ИБЕИ-БАН.

В обявения конкурс единствен кандидат е Благовеста Димитрова Димитрова. След детайлен преглед на приложените документи може да бъде направен извода, че са налични всички необходими елементи изисквани от ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на НПНМ-БАН. Представената документацията по конкурса е пълна, правилно подредена и представя адекватно научната и експертна дейност на кандидата до момента.

Биографични данни на кандидата

Маг. Благовеста Димитрова е започнала своето обучение в сферата на висшето образование през 2014, но преди това е учила в Американски Колеж, което също би могло да се приеме като частично еквивалентно ниво на висше образование, но в друга система. Първата си степен на Висше образование кандидатката защитава през 2017 година, като завършва

Университета на Нотингам (Великобритания) с „бакалавърска дисертация“ в областта на малакоклогията. Обучението си продължава в Германия, където следва магистърска програма по Екология, Еволюция и Систематика в Университета „Лудвиг Максимилиан“ в Мюнхен. Магистърската и дипломна работа е в областта на етологията и сексуалният избор и е защитена през 2019 година. Най-високото ниво на висше образование е започнато през 2022 година в ИБЕИ-БАН, а основните изследвания са в областта на Екотоксикологията. Прави впечатление, че всички образователни степени са защитени с научни разработки и това е довело до натрупване на опит в съставянето на научни текстове и с натрупване на голямо количество научни продукти. Оценките с които са защитени тезисите са много високи (почти максимални).

Професионален опит

Въпреки младата възраст на кандидатката, от биографичната и справка личи, че е натрупан много опит в професионален план, както и че е спечелила награди за студенти и млади учени. Благовеста Димитрова е работила като научен асистент, специалист биолог, а има и преподавателски опит. В кратък период от развитието си маг. Димитрова е била заета в частния бизнес, което със сигурност е допринесло положително за формирането и като специалист.

Лексикални умения и комуникационни компетенции

Кандидатката използва Български и три чужди езика, като са посочени различни нива на владение, но аз не приемам тези условности много сериозно. При положение, че Благовеста Димитрова е учила в Американски колеж и е завършила и защитила степени от висшето си образование в Британия и Германия, няма как нивото на английски и немски език да не са от най-високо качество. Кандидатката е преподавала в Германски университет и едва ли някой би и предоставил тази възможност без тя да комуникира на отличен немски език. От

научните продукти на кандидатката и от активното и участие в конференции личи, че научният жаргон на английски в областта на екологията е овладян в детайли. Благовеста Димитрова притежава огромен арсенал от комуникационни умения – качества особено ценни в днешната научна реалност, където презентирането и промотирането на научна продукция става все по-важно и значимо.

Лични впечатления

Не познавам маг. Димитрова лично и никога не съм комуникирал с нея. Нямаме общи публикации и не сме работили по научни проекти. Впечатленията ми са изцяло от документите представени по процедурата и от публикациите които прочетох. С оглед на изложеното в предните изречения мога да твърдя, че съм напълно сигурен в способността си да вземам неутрални и обективни решения по този конкурс. Това бе и може би най-главната причина да се съглася да участвам с рецензия.

Обществена дейност като експерт и проектна активност

Кандидатката по настоящия конкурс развива паралелно с научната си дейност и активна проектна дейност. В рамките на шест години е работила по шест проекта с екологична и екологично-административна насоченост. Още като ученик (Колежански студент) се е включвала в множество обществени и научни инициативи като млад сътрудник (избягвам думата „добоволец“ като напълно неуместна за подобен тип дейности). От обществената и активност личи профил на човек с професионална експертна ориентация без излишни залитания в крайности.

Благодарение на своята комуникативност маг. Димитрова е успяла да се етаблира в обществото като персоне обединяваща научната компетентност със социалната достъпност. На мен, като Университетски преподавател, подобна комбинация ми допада изключително, понеже виждам колко важно е науката да се популяризира по правилния начин и колко

трудно е да се предават сложни идеи по достъпен начин. От моята относително дълга кариера съм се убедил колко минимално е количеството на хората умеещи да транслират познание между различни социални групи и пластове. Имам усещането, че кандидатката по Конкурса принадлежи към този тип хора, които притежават вродени и придобити качества да обучават. Самият аз в последно време използвам доста често образователните продукти за работа с „Ексел“ на маг. Димитрова и наистина започнах да ценя още повече този софтуерен продукт.

Научна дейност и публикации

Като начало на работата с научна тематика и терминология, може да бъде приета 2013 година, когато кандидатката е била сътрудник към ветеринарна клиника и е осъществявала теренни наблюдения в защитени територии. Оттогава маг. Димитрова е реализирала доклади на осем конференции и е изработила пет научни статии. Научните статии на кандидатката по конкурса са изключително в съавторство, като Благовеста Димитрова е първи автор в една от статиите и също така в две статии е последен автор. Без съмнение е приносът на кандидатката по конкурса в абсолютно цялата научна продукция представена в документацията. Прави впечатление, че около 40% от публикациите на кандидатката са в списания от най-елитния квартил, като 100% от публикациите са в списания с общопризната наукометрия. Аз нямам никакви съмнения относно качеството на статиите на маг. Димитрова и фактът, че са реализирани в реферирани списания подкрепя това впечатление.

Наукометрични показатели по конкурса

Благовеста Димитрова участва по конкурса с три от публикациите си, които са по темата на дисертацията. Всички статии са от 2024 година като две от тях са в списание с Q1 и една е с Q4. В една от статиите кандидатката е първи автор в споделено съавторство с научния си ръководител. Точно тази публикация е генерирала вече цитиране в списание с ранг Q1.

Благовеста Димитрова е представила своята „Оценка на подготовката на докторанта“ в която от Научния секретар на ИБЕИ-БАН са и признати 261 кредита. Аз внимателно проверих всички точки и булети и в тази рецензия мога да потвърдя валидността на решението на Научния секретар на ИБЕИ-БАН за присъждане на съответните кредити. Лично по мое мнение най-важния показател за успешна процедура е съсредоточен в т. 3, а там критериите са надхвърлени с над 15 единици. Де-факто една от статиите би могла да бъде извадена от конкурса и той пак би бил успешно проведен. При всички случаи аз считам, че кандидатката правилно е включила и трите стаии в процедурата.

Съответствие със законодателството на РБ

Подадените в документацията на Маг. Димитрова елементи, позволяващи формиране на нормативно-съобразни решения, позволяват да се заключи, че всички изисквания за придобиване на ОНС „Доктор“ залегнали в законодателството на Р. България са изпълнени. Задължителните минимума от кредити по научното направление са покрити с аванс по всички позиции.

Качествена оценка на Автореферата

Чисто формално мога да изразя критика относно съдържанието на автореферата на Дисертацията предложена за защита. Авторефератът в този си вид представлява просто съкратен формат на самата дисертация, а всъщност смисълът на този документ е друг – да позволи и на неспециалистите да навлязат в темата и да оценят значимостта на изследването. Необходимо е съдържанието на реферата да е много кратко и да бъдат избегнати във възможно най-голяма степен технически и специфични термини. Отново посочвам, че тук критикувам един отдавна излишен елемент от процедурата по защита на дисертациите за ОНС „Доктор“ в Р. България. Рефератът на дисертациите, които се защитават пред жури от специалисти е напълно излишен и отживял времето си продукт.

Изводи от изследването и Приноси по конкурса

Формирането на изводите и приносите на дисертацията е коректно по моите представи, как трябва да се представят подобни секции. Тъй като липсва конкретна инструкция относно изработването на тези списъци, оценката на качеството е силно субективна. По мое мнение изводите и приносите са коректно представени и отразяват правилно естеството и резултатите на проведените изследвания. Липсва акцент върху получените в хода на работата важни данни за поведенческата екология на обектите и като цяло този аспект би трябвало да бъде детайлно анализиран в следващи публикации.

Заклучение

След подробен анализ на документацията, подадена по процедурата, мога да заявя, че тя напълно изпълнява изискванията за Присъждането на ОНС „Доктор” съгласно ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му, както и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИБЕИ-БАН. Като член на Научното жури, назначено със заповед на Директора на ИБЕИ-БАН №22/07.03.2025 г., давам положителна оценка и гласувам положително за присъждането на маг. Бладовеста Димитрова Димитрова званието ОНС “Доктор” по професионално направление 4.3. Биологически науки.

12. 05.2025 г.
гр. Шумен

Изготвил рецензията:

(проф. д-р Николай Начев)